

Glasilo občanov
Šmartnega ob Paki

MAREC,
APRIL 2021

ŠOP

Sicer radi potujete?

Ja. Zelo rad bi šel kam dlje. Tako kot na primer nekateri naši člani in predsednik. Amerika, recimo. Ja, takrat sem jih peljal s kombijem do Trsta ... Rad bi, a je s finančne perspektive kar malo preveč. Bom ostal pri krajših.

Če bi morali organizirati izlet za vaše kolege Packe, kam bi jih vodili?

Nekam v tujino, recimo. V Srbijo. Pančevo. Tam sem imel tudi strica, zdaj je pokojni, in sestriče. Sam sem bil že vsaj dvakrat. Težava nastane, ko te Srbi potem komaj spustijo domov, ker se pač dolgo ne vidimo. Mislim, da bom letos poskusil. Če najdem še kakšnega kandidata za s sabo. V Sloveniji pa bi na hitro »skočili« na Ptuj. Tudi tam imam sorodnike.

»Prevozil sem tudi že celo Slovenijo. Nekaterih krajev zagotovo ne bi nikoli obiskal, če ne bi imel motorja.«

Za nami je precej nenavadno leto. Po čem si ga boste najbolj zapomnili?

Bolj malo se je dogajalo. Ne gre mimo korone, tako da verjetno po koroni. Pa seveda tisto presenečenje – predlog in da sem postal naj osebnost. Po tem si bom najbolj zapomnil leto.

Kaj si želite v letu 2021?

Želim si najprej, da bi že enkrat minila ta bolezen in vse, kar je povezano z njo. Da bi se končno lahko družili. In šli na izlet, imeli piknike doma. In pa, seveda, želim si druženja v klubu, da bi se vrnili »naši« četrtki – to pa že res pogrešamo. Vsaj jaz, ki rad kaj spečem na žaru.

Toni, še enkrat se vam zahvaljujem, ker ste si vzeli čas za tale pogovor in upam, da nisem ukradla preveč vašega časa.

Danes res brez težav, ker sem tako moral v trgovino. Sobota je za trgovino. Nakupim bolj kot ne za cel teden in je potem mir. Čeprav zdaj, ko pridem domov, bom pa že v delavnici kaj našel. Delo se hitro najde.

Biodiverziteteta okoli vsake slovenske vasi

Avtor: *dr. Davorin Tome* Fotografija: *Davorin Tome*

Slovenci veljamo tudi za narod popotnikov. Radi obiskujemo druge države, kjer si ogledujemo stvari, za katere smo doma prikrajšani: tropske obale, monumentalne zgradbe, drugačne kulture, eksotične živali in rastline. Ker toliko potujemo, človeka včasih prešine, da smo v rodni državi videli že vse, kar se videti da. Daleč od tega! Samo če pogledamo biodiverziteteto.

Biodiverziteteta so vsa živa bitja, od živali in rastlin, do gob in bakterij, ter vse zgodbe, ki jih pišejo njihova življenja. Na tisoče jih je, okoli vsake slovenske vasi so in, zagotavljam vam, večine niste videli niti slišali še nikoli. V evropskih razmerah Slovenija velja za eno bogatejših držav z biodiverziteteto. Nekaj 10.000 naj bi v Sloveniji živelo samo živalskih vrst. Veliko k tej pestrosti prispeva geografski položaj države. Na zahodu se ozemlje dotika Sredozemlja, na severu sega pod Alpe, na vzhodu do panonjskih ravnin in na jugu med dinarsko hribovje. In ker ima vsaka od teh štirih pokrajin svoje značilne živali in rastline, jih je na koncu, ko jih seštejemo, pač zelo veliko. A da bi se s to pestrostjo narave znali tudi pohvaliti, kot se pohvalimo, da smo hodili po Kitajskem zidu, ali da smo na vrhu Eifflovega stolpa popili kavo, jo moramo najprej znati ceniti. V nasprotnem bomo še naprej živeli v prepričanju, da je sploh ni ali da je povsem nepomembna, kar seveda ne drži.

Medved in ris sta verjetno najbolj prepoznavni vrsti pri nas. Z njima se znamo občasno celo tudi pohvaliti. Sta pač dve od naših največjih in najbolj karizmatičnih živali. Manjše vrste so skoraj brez izjeme neprepoznave. A prav med najmanjšimi se pomen biodiverzitetete najbolj pokaže. Kisik, ki ga dihamo – delajo ga rastline, največ ga naredijo drobne, enocelične alge v rekah, jezerih in morjih. Pitna voda – čistijo nam jo za noht veliki nevretenčarji in bakterije. Hrana, ki jo jemo – tudi to je biodiverziteteta, saj vsa hrana prihaja iz živih bitij, prostoživečih ali gojenih doma. In da hrana »zraste«, so potrebne še številne druge vrste: oprasovalci, ki zaplodijo sadeže; deževniki, ki mešajo prst, da ostane rodovitna; ptice, pikapolonice, pajki, ki lovijo škodljivce v kmetijstvu in še in še.

Na Nacionalnem inštitutu za biologijo (NIB) biodiverziteteto raziskujemo že 60 let. Opažamo, da se je v tem času njena pestrost v Sloveniji zelo zmanjšala – v veliki meri kot posledica

sprememb, ki smo jih v okolju naredili ljudje. In prav ljudje smo tudi tisti, ki lahko in ki moramo te spremembe ustaviti – kdo nam bo sicer delal kisik, čistil vodo in kako bomo prišli do hrane in drugih nenadomestljivih dobrin iz narave? Na NIB smo prepričani, da to lahko dosežemo.

Da bi kaj naredili tudi na področju uresničevanja tega prepričanja, s še devetimi partnerji sodelujemo v evropskem projektu LIFE Naturaviva, katerega cilj je čim več ljudi v Sloveniji seznaniti s tem, kaj biodiverziteteta je, kako pomembna je za nas in kaj lahko naredimo, da jo bomo ohranili. Več o projektu in naših aktivnostih lahko preberete na spletni strani: <https://www.naturaviva.si/>.

 LIFENATURAVIVA Biodiverziteteta – umetnost življenja
Biodiversity – Art of Life

Ste že kdaj videli rdečeglavega kraljička? Pri nas je pogost in splošno razširjen, tako da nam za to, da si ga ogledamo, ni treba v tujino, niti ne daleč od doma.

